
OD REDAKTORA NACZELNEGO

Z wielką przyjemnością pragnę zarekomendować Czytelnikom szósty już numer naszego mazowieckiego periodyku naukowego pt. *Mazowsze Studia Regionalne*. Chociaż zyskuje on coraz większą popularność zarówno wśród autorów, jak i odbiorców, to pozwolę sobie jeszcze raz przypomnieć, w jakim celu władze Samorządu Województwa Mazowieckiego powołały do życia to wydawnictwo. *Mazowsze Studia Regionalne* powstało, by promować w kraju i za granicą efekty pracy mazowieckich ośrodków naukowych, dorobek badaczy z regionu mazowieckiego oraz opracowania poświęcone wynikom badań dotyczących szeroko rozumianej problematyki rozwoju Mazowsza.

Prezentowany Państwu szósty tom periodyku jest niezwykle interesujący, zarówno w zakresie wyników badań i analiz z problematyki ogólnej, prowadzonych przez badaczy z mazowieckich ośrodków naukowych, jak i z problematyki dotyczącej zjawisk i procesów mających miejsce w województwie mazowieckim.

Część I (*Analizy i Studia*) otwiera niezwykle aktualny i wartościowy artykuł dr Renaty Pałki, dotyczący realizacji w latach 2000-2010 *Strategii Lizbońskiej*. Warto przypomnieć w sytuacji, kiedy już wszyscy niemal o tej *Strategii* zapomnieli, gdyż „w grze” jest już w dyskursie europejskim „Europa 2020”, jaką rolę w realizacji polityki unijnej odegrała ona dotychczas. Ponieważ czeka Polskę, a tym samym województwo mazowieckie, przygotowanie do następnego okresu programowania polityki spójności, należy z analiz prezentowanych w artykule podkreślić „luki”, na jakie wskazuje autorka, w zarządzaniu *Strategią*, tak na poziomie unijnym, jak i polskim.

W coraz większym zakresie samorządy terytorialne stają się odpowiedzialne za stan polskiego dziedzictwa kulturowego, ale generalnie na znaczeniu wśród priorytetów rozwojowych coraz większą rolę zyskują wartości, jakie pozostawimy przyszłemu pokoleniom. Zarządzanie tą sferą staje się zatem coraz ważniejszym komponentem zarządzania publicznego i wymaga przygotowywania dla tej dziedziny kadr, a także prowadzenia profesjonalnych badań naukowych. Problematyce tej poświęcamy więc następną część artykułu, autorstwa dr Krystyny Gutowskiej i prof. Zbigniewa Kobylińskiego, który zagadnienia powyższe prezentuje jako studium przypadku Politechniki Warszawskiej i Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

W warunkach Polski napotyka bariery współdziałanie edukacji z gospodarką, chociaż problem jest szerszy, gdyż dotyczy także współpracy sektora naukowo-badawczego z praktyką gospodarczą, bowiem wciąż badania naukowe, a pośrednio zatem i edukacja finansowane są z budżetu państwa. Jest to zjawisko przeciwne proporcjom, które obserwujemy w przodujących rozwojowo krajach UE. Aby we właściwych kierunkach rozwijać kapitał ludzki, co jak wiemy jest jednym z podstawowych czynników rozwojowych każdego kraju, regionu czy jednostki lokalnej, właściwa powinna być współpraca systemu edukacji na wszystkich poziomach nauczania z praktyką gospodarczą. Niektóre wątki z tego zakresu podejmuje artykuł prof. Krzysztofa Opolskiego i mgr. Marcina Dwórnika. Zdaniem autorów, współpraca taka napotyka z jednej strony bariery systemowe w sektorze edukacji, a z drugiej strony – słabości w potrzebach praktyki gospodarczej względem sektora edukacji.

Kolejny artykuł tej części tomu obejmuje wyniki badań prof. Andrzeja Karpińskiego dotyczące niezwykle interesujących analiz zmian w strukturze zatrudnienia na Mazowszu w latach 1999-2008. Znaczenie tych analiz związane jest z ujęciami klasyfikacyjnymi zatrudnienia, stosowanymi do porównań w skali UE i szerszej skali globalnej, a kategorie te wiążą się z zatrudnieniem w dzie-

dzinach uznawanych za nośniki gospodarki opartej na wiedzy, a z drugiej strony na zatrudnieniu w dziedzinach uznawanych za schyłkowe. Artykuł parametryzuje tendencje i trendy w tym zakresie w analizowanym dziesięcioleciu, ale zwraca też uwagę na niekorzystne procesy zmian w strukturze zatrudnienia na Mazowszu, a mianowicie na głęboki spadek zatrudnienia w sferze produkcji, niewykorzystanie rozwiniętej bazy naukowej i zaplecza B+R dla rozwoju przemysłów wysokiej techniki oraz opóźnień w stosunku do UE w rozwoju zatrudnienia w kompleksie ekologicznym.

Natomiast 3 kolejne artykuły polecamy z uwagi na prezentowaną problematykę ładu przestrzennego, planowania przestrzennego i gospodarki przestrzennej. Wiemy, że w Polsce mamy w tym zakresie daleko idące braki rozwiązań systemowych, chaos przestrzenny i korozję gospodarki przestrzennej. Ważne są zatem doświadczenia dotyczące tej problematyki, wynoszone z praktyki innych krajów, które z takimi zagadnieniami nie borykają się. Postrzeganie naszej sytuacji poprzez pryzmat ustaleń teoretycznych również pozwala sformułować ciekawe wnioski. W tej ostatniej perspektywie zagadnienia te prezentuje artykuł dr. Mirosława Grochowskiego w kontekście metropolizacji. Dwa następne artykuły dotyczą doświadczeń w kształtowaniu ładu przestrzennego w Wielkiej Brytanii (dr. Dariusza Świątka) i we Francji (mgr inż. arch. Zofii Wysockiej).

W części drugiej tomu, *Samorząd*, prezentujemy 3 artykuły ekspertów samorządu mazowieckiego. Pierwszy z nich, mgr inż. Agnieszki Bech, dotyczy jakości życia w regionach lotniskowych, która w krajach UE odgrywa coraz większą rolę w procesie lokalnego i regionalnego planowania przestrzennego oraz w rozwoju lotnisk. Jest to problematyka o doniosłym znaczeniu dla Mazowsza z uwagi na funkcjonowanie i rozwój lotniska im. Fryderyka Chopina oraz budowanego w Modlinie. Drugi z artykułów, mgr. Michała Hackiewicza, jest próbą odpowiedzi na pytanie o źródła powstawania w Polsce coraz większej liczby konfliktów społecznych na tle planowania i zagospodarowania przestrzeni. W poszukiwaniu tej odpowiedzi autor wykorzystał przypadek projektu budowy obwodnicy Milanówka i Grodziska Mazowieckiego. Natomiast w trzecim artykule mgr inż. Zbigniew Cieszkowski i mgr inż. Elżbieta Polak poszukują charakterystyki wywiązywania się gmin wschodniego Mazowsza z obowiązku planowania i organizacji zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Autorzy stwierdzają, że z takiego obowiązku wywiązuje się jedynie co czwarta gmina.

Tom zamyka część III – *Varia* z dwiema relacjami z ważnych dla kształtowania przyszłego rozwoju Mazowsza wydarzeń: z obrad V Forum Kohezyjnego dotyczącego przyszłości polityki spójności UE, które odbyło się w dniach 31 stycznia – 1 lutego 2011 roku w Brukseli, mojego autorstwa oraz z debaty Wojewódzkiej (Mazowieckiej) Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej nad projektem *Koncepcji Zagospodarowania Przestrzennego Kraju*, która odbyła się w 25 lutego 2011 roku, przedstawionej przez mgr. Michała Hackiewicza.

Wyrażam głębokie przekonanie, że zamieszczone w tym numerze artykuły będą dla Państwa ciekawą lekturą naukową i intelektualną, uzupełnieniem toczącego się dyskursu na temat szeroko pojętego planowania oraz staną się cennym źródłem wiedzy. Wierzę, że przyjmą Państwo prezentowane teksty z dużą życzliwością.

Redaktor naczelny
prof. dr hab. Zbigniew Strzelecki